

Nr 1015

Av herr **Lundberg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 137, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1968 (nr 430) om mervärdeskatt.*

(Lika lydande med motion nr 1288 i Andra kammaren)

Enligt § 2 i den vid årets vårriksdag antagna förordningen om mervärdeskatt gäller bland annat att den är skattskyldig, som inom landet i yrkesmässig verksamhet omsätter skattepliktig tjänst eller tjänst som avser vara som anges i 8 § 1—5 eller tjänst som anges i 11 § 1, 3 eller 4. Vidare gäller jämlikt punkt 3 i anvisningarna till § 2 i förordningen att den som i egenskap av ombud förmedlar skattepliktig vara eller tjänst är skattskyldig endast om han uppbär likviden för varan eller tjänsten.

Sålunda gällande bestämmelser torde innebära att en handelsagent, varmed enligt 65 § kommissionslagen förstås självständig yrkesidkare, som åtagit sig att för annans räkning verka för avsättning av dennes varor genom upptagande av köpeanbud eller att i dennes namn sluta försäljningsavtal, icke är skattskyldig, eftersom han i allmänhet icke uppbär likviden för varan. Endast efter sådant förordnande av Konungen som omnämnes i 2 § tredje stycket mervärdeskatteförordningen synes handelsagenten vara skattskyldig, och möjligen lägger förenämnda anvisningspunkt rörande ombud hinder i vägen för sådant förordnande rörande handelsagenter.

Om handelsagenterna icke är skattskyldiga, innebär det att de icke kan lyfta av den mervärdeskatt som de har att erlægga i sin verksamhet och som i flertalet fall torde uppgå till icke obetydliga belopp. De agentens kostnader som kommer att belastas med mervärdeskatt är huvudsakligen alla investeringar i rörelsen såsom inköp av kontorsinredning, skrivmaskiner, kopieringsmaskiner och andra hjälpmedel samt kostnader för förbrukningsartiklar, annonser och annan reklam ävensom rese- och representationskostnader.

Saluförandet av producerade varor sker som bekant genom olika kanaler, varvid de viktigaste är fabrikantens egen försäljning direkt eller genom dotterbolag samt försäljning genom grossistföretag, kommissionär eller handelsagent. Genom den utformning som förordningen om mervärdeskatt erhållit kommer i samtliga dessa fall, med undantag för försälj-

ning genom handelsagent, all verksamheten påförd mervärdeskatt att kunna avlyftas. Undantaget för handelsagenten innebär att saluförandet genom denne belastas med en kostnad, som icke drabbar de andra kanalerna för varuförsäljningen. Detta strider mot den princip som enligt förarbetena gäller för mervärdeskatten, nämligen att denna skall vara konkurrensneutral.

I viss utsträckning förekommer att handelsagent har såväl agenturverksamhet som grossiströrelse. Bestämmelserna i mervärdeskatteförordningen innebär att den mervärdeskatt som drabbar grossiströrelsen får avlyftas, medan på agenturverksamheten belöpande skatt ej kan avräknas utan stannar på verksamheten som en kostnad. Detta ter sig som en oberättigad skillnad mellan agentens båda verksamhetsgrenar. Då många kostnader och därmed skattedebiteringar är gemensamma för de båda verksamhetsgrenarna, torde det i praktiken vara omöjligt att rättvisande dela upp skattebeloppet i två delar.

Rättelse av sålunda föreliggande, mot konkurrensneutralitetens princip stridande och för rättskänslan kränkande skillnad mellan likartade verksamheter inom handeln synes kunna ske antingen genom en tillämpning av 2 § tredje stycket mervärdeskatteförordningen eller därigenom att handelsagentens tjänstprestationer göres skattepliktiga.

Det kan nämnas att frågan om handelsagenternas rätt att lyfta av ingående mervärdeskatt aktualiserats också i Danmark och Norge samt att den i Danmark lösts så att handelsagenten kan erhålla frivillig registrering som skattskyldig och att samma lösning förefaller sannolik i Norge.

Med stöd av ovan hemställas,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 137 måtte besluta sådan ändring av förslaget till förordning angående ändring i mervärdeskatteförordningen att handelsagenterna erhåller samma ställning som andra företag inom varudistributionerna, samt

att vederbörande utskott får i uppdrag att utarbeta här för erforderlig författningsändring.

Stockholm den 5 november 1968

Roland Lundberg (h)